

Voortoets en Nee, tenzij-toets 't Harde

11 augustus 2022

Kenmerk

R003-1283280YKH-V01-agv-NL

Verantwoording

Titel	Voortoets en Nee, tenzij-toets 't Harde
Opdrachtgever	Rijksvastgoedbedrijf
Projectleider	[REDACTED]
Auteur(s)	[REDACTED] [REDACTED]
Tweede lezer	[REDACTED]
Projectnummer	1283280
Aantal pagina's	25
Datum	11 augustus 2022
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking.

Colofon

TAUW bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Te beschouwen natuurwet- en regelgeving	5
1.4	TAUW en biodiversiteit	6
1.5	Kwaliteit	6
2	Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten	7
2.1	Huidige situatie	7
2.1.1	Beoogde ontwikkeling	8
2.2	Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing	9
3	Natura 2000-gebieden	9
3.1	Relevante Natura 2000-gebieden	9
3.2	Methode toetsing	10
3.3	Beschermingsregime Natura 2000 bij plannen	10
3.4	Natura 2000-gebied Veluwe	11
3.4.1	Kwalificerende habitattypen	11
3.4.2	Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten	12
3.4.3	Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten	12
3.5	Afkadering effecten	12
3.6	Omschrijving effecten	13
3.7	Habitattypen	15
3.8	Habitatrichtlijnsoorten	16
3.9	Vogelrichtlijnsoorten	16
3.10	Conclusie	17
3.11	Cumulatie	18
4	Toetsing effecten Natuurnetwerk Nederland	18
4.1	Toetsingskader	18
4.2	Wettelijk kader	19
4.3	Toetsing GNN	20
4.3.1	Groot openbaar belang	20

4.3.2	Reële alternatieven	20
4.3.3	Oppervlakte.....	21
4.3.4	Samenhang.....	21
4.3.5	Kernkwaliteiten.....	21
4.3.6	Conclusie	23
5	Conclusies en aanbevelingen.....	23
5.1	Aanleiding en doel.....	23
5.2	Relevante natuurwet- en regelgeving	24
5.3	Conclusies toetsing	24
5.3.1	Natura 2000-gebieden	24
5.3.2	Natuurnetwerk Nederland	24
5.4	Consequenties planvorming en uitvoering	24
6	Literatuur	25
Bijlage 1	Beoogde ontwikkeling	
Bijlage 2	Leefgebieden Vogelrichtlijnsoorten	

1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor de toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor de uitbreiding van het raccordement bij 't Harde. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen worden afgegeven en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In deze rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke natuurwet- en regelgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de geldende natuurwet- en regelgeving?
- Zijn maatregelen en/of een vergunning/ontheffing/melding nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (hierna: 'Wnb') is het wettelijke stelsel voor bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten (flora en fauna) en houtopstanden. Het beschermingsregime gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Gelderland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning of ontheffing. Provinciale Staten (PS) van de provincie Gelderland kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten.

Naast de Wnb geldt vanuit provinciale ruimtelijke beleidsregels ook regelgeving met betrekking tot beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (hierna: 'NNN').

1.3 Te beschouwen natuurwet- en regelgeving

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn 159 gebieden aangewezen als Natura 2000-gebied, beschermd vanuit de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn; van nog eens drie gebieden is de aanwijzing nog in procedure. Het plangebied is binnen het Natura 2000-gebied 'Veluwe' gelegen.

Vanwege de ligging binnen het Natura 2000-gebied kunnen verstoringsfactoren zoals geluid, licht en optische verstoring van de aanlegfase en gebruiksfase leiden tot negatieve effecten in het Natura 2000-gebied.

Ook negatieve effecten door stikstofdepositie zijn vanwege de aard van de werkzaamheden en de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen mogelijk te verwachten. Deze effecten worden in onderstaand rapport niet beschouwd.

Provinciaal beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Veel natuurgebieden in Nederland zijn beschermd als het NNN. Het NNN omvat bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden met als doel deze beter met elkaar en het omliggende gebied te verbinden. Provincies zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van de gebieden. Het plangebied maakt deel uit van het NNN. Toetsing van mogelijke effecten op het NNN is daarom noodzakelijk.

In de provincie Gelderland zijn naast het NNN ook gebieden aangeduid en beschermd als Weidevogelgebieden, Ganzenrustgebieden en Natte landnatuur. Het plangebied maakt geen deel uit van deze overige provinciaal beschermde gebieden. Een toetsing van de effecten op deze gebieden is daarom niet noodzakelijk.

Houtopstanden

Bomenrijen langer dan 20 bomen en houtopstanden groter dan 10 are zijn beschermd, met enkele uitzonderingen. Dit heeft als doel het totale bosoppervlak in Nederland te behouden. Toetsing van eventuele effecten op beschermde houtopstanden is niet aan de orde, omdat er geen bomen worden gekapt.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn diverse planten- en diersoorten specifiek beschermd en voor alle soorten geldt dat negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Vanwege het mogelijk voorkomen van (beschermde) flora en fauna in en nabij het plangebied is een toetsing van eventuele effecten op beschermde soorten noodzakelijk. Dit wordt in separate rapportages beschreven.

1.4 TAUW en biodiversiteit

Naast de natuurwet- en regelgeving zijn er in alle projecten kansen waarmee dit project kan bijdragen aan herstel van biodiversiteit. In het hoofdstuk "Conclusies en aanbevelingen" zijn enkele van deze kansen voor dit project beschreven.

1.5 Kwaliteit

TAUW garandeert dat alle relevante beschermde gebieden bij het ecologisch onderzoek zijn betrokken. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede daarom is TAUW aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Error! Reference source not found. toont de ligging van het plangebied. Het gaat om station 't Harde, in de provincie Gelderland.

Het plangebied bestaat uit een raccordement (spoor) met heideachtige vegetatie ten noorden van het uit te breiden spoor en een grindpad ten zuiden van het uit te breiden spoor. Ten zuiden van het pad loopt een hek dat het pad scheidt van militair oefenterrein. Op dit terrein is bos aanwezig bestaande uit naaldbomen en berken. In het oosten van het plangebied is een klein gebouw aanwezig dat dient als kantoor. Er is geen oppervlaktewater aanwezig in het plangebied.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (globaal begrensd)

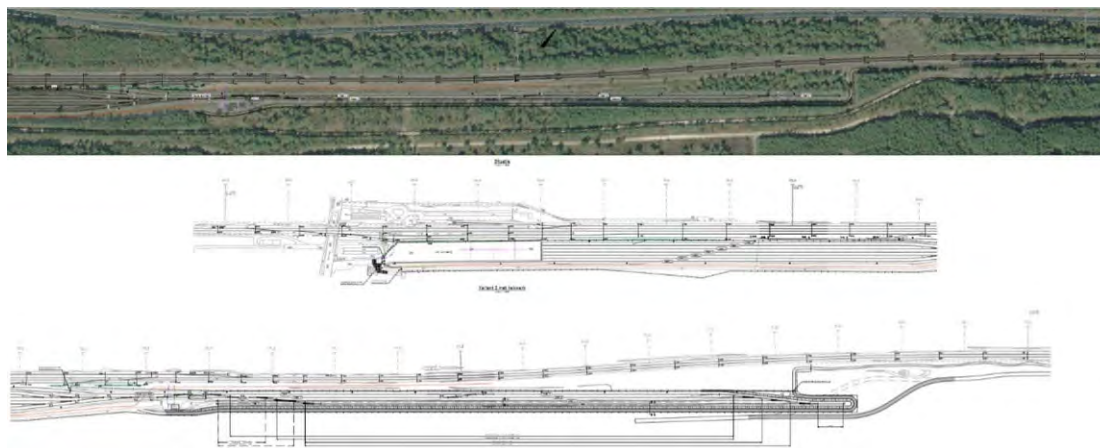
2.1.1 Beoogde ontwikkeling

Het Rijksvastgoedbedrijf is voornemens het bestaande raccordement uit te breiden. Dit betekent dat er op en langs het spoor werkzaamheden gaan plaatsvinden, dit gaat in hoofdlijnen om:

- Uitbreiding opstelcapaciteit met twee opstelsporen met bijbehorend grondlichaam van minimaal 725 meter
- Uitbreiding inpassing aan de zuidoostzijde van het raccordement conform tekening L19033-S-22
- Inpassen aansluitwissel op de nieuwe sporen
- Omleggen onderhoudspad langs het raccordement inclusief omzetten fysieke afscherming (hekwerk) en tevens het omleggen van de weg op het oefenterrein aan de zuidoostzijde van het raccordement. Beide omleggingen conform tekening L19033-S-22-B
- Aanleg 2 kopsporen inclusief stootjuk conform tekening met spoorbenaming K1 en K2
- Het verwijderen van opgaand groen in circa 1 hectare van het naastgelegen oefenterrein ASK
- Terreinbeveiliging door middel van gaashekwerk met overklimbeveiliging en ondergraafvoorziening. De omtrekbeveiliging komt rondom het gehele raccordement, met uitzondering van het gedeelte waar reeds terreinbeveiliging van de Tonnetkazerne is

In het nieuwe ontwerp zal geen extra verlichting geplaatst worden bij de uitbreiding van het raccordement van 't Harde.

In figuur 2.2 is het huidige ontwerp opgenomen, deze is in een groter formaat tevens beschikbaar in bijlage 1.

Figuur 2.2 De beoogde ontwikkeling

2.2 Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing

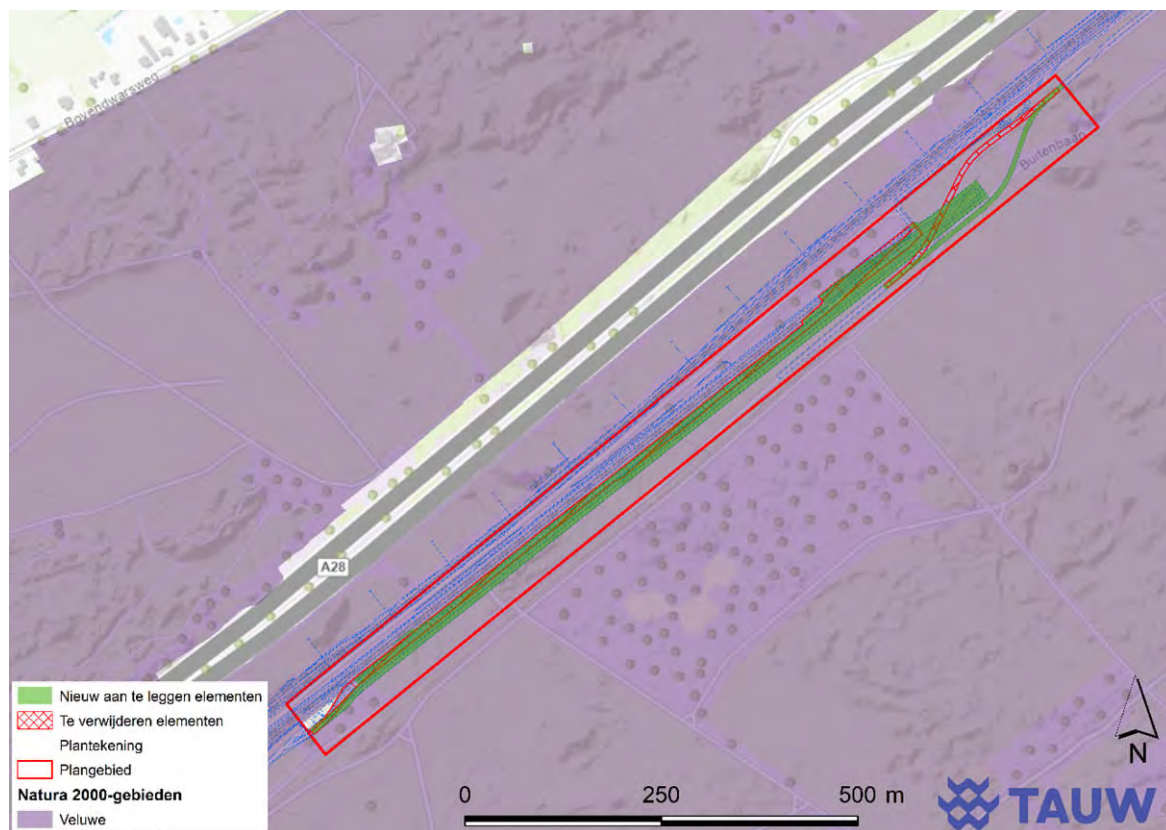
De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de toetsing in dit rapport:

- De sloop of renovatie van woningen is geen onderdeel van de werkzaamheden
- Het vergraven of dempen van oppervlaktewater is geen onderdeel van de werkzaamheden
- Het vergraven van oevers van oppervlaktewater is geen onderdeel van de werkzaamheden
- De werkzaamheden zullen plaatsvinden tussen november 2023 en januari 2025
- De werkzaamheden nemen circa 13 maanden in beslag
- Er wordt niet tussen zonsondergang en zonsopgang gewerkt
- Er wordt geen tijdelijke of permanente verlichting geplaatst
- Er is geen sprake van toename van treinverkeer in de gebruiksfase

3 Natura 2000-gebieden

3.1 Relevante Natura 2000-gebieden

Figuur 3.1 geeft de ligging van het plangebied weer ten opzichte van Natura 2000-gebieden. Het plangebied is geheel binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied Veluwe gelegen.

Figuur 3.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied

Overige Natura 2000-gebieden zijn op grotere afstand gelegen, minimaal 5 kilometer van het plangebied af. Dit maakt dat alleen storingsfactoren met een grotere reikwijdte (groter dan 5 kilometer) in deze gebieden effect *kunnen* hebben. Van de diverse storingsfactoren zijn dat alleen de emissies naar de lucht.

3.2 Methode toetsing

In deze paragraaf wordt bepaald of het optreden van significant negatieve effecten al dan niet met zekerheid kan worden uitgesloten. Van significant negatieve effecten is sprake wanneer de instandhoudingsdoelstellingen mogelijk niet meer gehaald kunnen worden. De vraag of (significante) effecten met zekerheid zijn uitgesloten, wordt beantwoord via een oriënterende toets.

Hiertoe is in kaart gebracht voor welke habitattypen of soorten het Natura 2000-gebied een bijzondere waarde heeft en wat de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied zijn.

Op basis van de bij TAUW aanwezige expertise en beschikbare literatuur wordt een uitspraak gedaan of het optreden van al dan niet significante effecten kan worden uitgesloten. Is er met zekerheid geen sprake van significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied, dan is geen vergunning noodzakelijk.

3.3 Beschermingsregime Natura 2000 bij plannen

Een plan kan alleen worden vastgesteld indien er afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten geen sprake is van significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Dat vloeit voort uit artikel 2.7, eerste lid van de Wnb.

1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonder of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluiten vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

Plannen kunnen alleen worden vastgesteld indien er geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000-gebieden. In deze voorttoets wordt dan ook nagegaan of de beoogde ontwikkeling gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, en zo ja welke gevolgen.

Indien (significante) gevolgen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten dient op basis van artikel 2.8, eerste lid, een passende beoordeling te worden gemaakt van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen voor dat gebied. Een plan mag dan uitsluitend worden vastgesteld indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat er geen sprake is van (significante) gevolgen.

Wanneer (significante) gevolgen op voorhand kunnen worden uitgesloten kan het plan worden vastgesteld. Een passende beoordeling is in dat geval niet benodigd. Deze voorttoets heeft als doel te bepalen of een passende beoordeling noodzakelijk is.

3.4 Natura 2000-gebied Veluwe

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, heiden, stuifzanden en daarnaast op enkele plaatsen natte heide en vennen (Ministerie van EZ, 2014). De uitgestrektheid van het gebied en de variatie in reliëf en vegetaties maakt het gebied uniek. Hierdoor is de Veluwe een belangrijk gebied voor een groot aantal planten- en diersoorten. Een aantal hiervan komt in ons land niet buiten de Veluwe voor.

Het Natura 2000-gebied Veluwe is als zodanig aangewezen vanwege de aanwezigheid van kwalificerende habitattypen, Habitatrichtlijnsoorten en broedvogelsoorten. Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt dat bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen volgens de algemene exclaveringsformule geen deel uitmaken van het aangewezen gebied.

De gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van deze kwalificerende habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten en vogelsoorten zijn beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen in het aanwijzingsbesluit en de latere wijzigingen daarvan (Ministerie van EZ, 2014; 2016 en Ministerie van LNV, 2018).

3.4.1 Kwalificerende habitattypen

Het Natura 2000-gebied is aangewezen als Habitatrichtlijngebied én als Vogelrichtlijngebied. Voor de aangewezen habitattypen staan in onderstaande tabel de instandhoudingsdoelstellingen beknopt weergegeven.

Tabel 3.1 Habitattypen met een instandhoudingsdoelstelling in het Natura 2000-gebied Veluwe

Habitattypen	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H2310 - Stuifzandheiden met struikhei	--	>	>
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	-	=	=
H2330 - Zandverstuivingen	--	>	>
H3130 - Zwakgebufferde vennen	-	=	=
H3160 - Zure vennen	-	=	>
H3260A - Beken en rivieren met waterplanten	-	>	>
H4010A - Vochtige heiden	--	>	>
H4030 - Droge heiden	--	>	>
H5130 - Jeneverbesstruwelen	-	=	>
H6230 - Heischrale graslanden	--	>	>
H6410 - Blauwgraslanden	--	>	>
H7110B - Actieve hoogvenen	--	>	>
H7140A - Overgangs- en trilvenen	--	=	=
H7150 - Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	>	>
H7230 - Kalkmoerassen	--	=	=
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst	-	>	>
H9190 - Oude eikenbossen	-	>	>
H91D0 - Hoogveenbossen	-	=	=
H91E0C - Vochtige alluviale bossen	-	=	>

3.4.2 Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten

Binnen het Natura 2000-gebied Veluwe zijn Habitatrichtlijnsoorten aangewezen met een instandhoudingsdoelstelling, zie tabel 3.2.

Tabel 3.2 Habitatrichtlijnsoorten met een instandhoudingsdoelstelling in het Natura 2000-gebied Veluwe

Habitatsoorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1083 - Vliegend hert	-	>	>	>
H1096 - Beekprik	--	>	>	>
H1163 - Rivierdonderpad	-	>	=	>
H1166 - Kamsalamander	-	=	=	=
H1318 - Meervleermuis	-	=	=	=
H1831 - Drijvende waterweegbree	-	=	=	=

3.4.3 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten

Binnen het Natura 2000-gebied Veluwe zijn broedvogelsoorten aangewezen met een instandhoudingsdoelstelling, zie tabel 3.3.

Tabel 3.3 Vogelrichtlijnsoorten met een instandhoudingsdoelstelling in het Natura 2000-gebied Veluwe

Broedvogelsoorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie
A072 - Wespandief	+	=	=	100
A224 - Nachtzwaluw	-	=	=	610
A229 - IJsvogel	+	=	=	30
A233 - Draaihals	--	>	>	(her)vestiging
A236 - Zwarte Specht	+	=	=	400
A246 - Boomleeuwerik	+	=	=	2400
A255 - Duinpieper	--	>	>	(her)vestiging
A276 - Roodborsttapuit	+	=	=	1100
A277 - Tapuit	--	>	>	100
A338 - Grauwe Klauwier	--	>	>	40

3.5 Afkadering effecten

De voorgenomen ontwikkeling kan op verschillende manieren effect hebben op de natuur. Dit zijn zogenaamde 'storingsfactoren'. Voor de aanleg- en de gebruiksfase van de uitbreiding van het raccordement zijn effecten op het Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Effecten van een aantal storingsfactoren zijn echter wel op voorhand uit te sluiten. Zo is er geen sprake van verontreiniging omdat er geen gebiedsvreemde stoffen of materialen in het Natura 2000-gebied terecht zullen komen. Er is geen sprake van verstoring door licht, omdat er niet na zonsondergang gewerkt wordt en er geen permanente kunstmatige verlichting gebruikt wordt in de gebruiksfase.

Ook is er geen sprake van verstoring door mechanische effecten. Deze storingsfactoren worden daarom verder niet in de rapportage behandeld.

Figuur 3.2 De habitattypen in en rondom het plangebied

Tabel 3.4 Relevante storingsfactoren als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden

Storingsfactor	Aanlegfase	Gebruiksfase
Oppervlakteverlies	+	+
Versnippering	+	+
Verstoring door geluid	+	-
Verstoring door trilling	+	+
Optische verstoring	+	+

3.6 Omschrijving effecten

Onderstaande effecten zijn gebaseerd op maximale verstoring tijdens de werkzaamheden en het gebruik van het uitgebreide raccordement. De maximale verstoring is gebaseerd op de uitgangspunten in paragraaf 2.3, zoals het werken tussen zonsop- en ondergang, de duur van de werkzaamheden en het feit dat er in de gebruiksfase geen toename van treinverkeer voorzien is. Hieronder wordt per storingsfactor het effect omschreven, en of dit mogelijk een effect heeft op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied.

3.6.1.1 Oppervlakteverlies

Oppervlakteverlies kan leiden tot afname van beschikbaar oppervlak van leefgebied van soorten en/of habitattypen. Daarnaast leidt oppervlakteverlies ook vaak tot versnippering. Een kleiner gebied heeft tenslotte meer last van randeffecten (Synbiosys, 2022).

Er is door de uitbreiding van het raccordement sprake van tijdelijk en permanent oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied. Een deel van het plangebied is al tekstueel geëxclaveerd, omdat het een bestaande spoorweg en verharding betreft, maar in aanvulling hierop gaat er nog circa 1 hectare verloren. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen, habitatrictlijnsoorten en vogelsoorten zijn daarom niet op voorhand uitgesloten en worden in paragraaf 3.7, 3.8 en 3.9 nader beschouwd.

3.6.1.2 Versnippering

Door oppervlakteverlies of verandering van abiotische condities kan versnippering optreden. Hierdoor kan de duurzaamheid van populaties afnemen, vooral bij soorten met een gering verspreidingsvermogen (bron: Synbiosys, 2022).

Door het oppervlakteverlies als gevolg van de uitbreiding van het raccordement, is ook versnippering van het Natura 2000-gebied Veluwe een mogelijk effect. Omdat er echter al een bestaande snelweg, spoorweg en een aantal hekwerken aanwezig zijn, is het plangebied al zeer versnipperd. Door de beoogde ontwikkeling is er niet zo zeer sprake van aanvullende versnippering, maar wel van een verbreding van de al aanwezige barrière. Deze barrière is zodanig robuust dat het voor grondgebonden zoogdieren ook nu al vrijwel onmogelijk is om van de ene kant van het spoor en de snelweg naar de andere te bewegen, en een verbreding van de barrière zal hier dan ook geen effect op hebben. Voor vogelsoorten blijft het natuurlijk wel mogelijk om over deze barrière heen te vliegen. Significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van versnippering zijn uitgesloten.

3.6.1.3 Verstoring door geluid

Onnatuurlijke geluidsbronnen, zowel tijdelijk als permanent, kunnen aanwezige fauna verstoren. Verstoring door geluid kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van leefgebied (Synbiosys, 2022).

Tijdens de werkzaamheden zal er sprake zijn van een toename van de verstoring door geluid. Deze verstoring is tijdelijk, maar zou mogelijk toch tot effecten kunnen leiden. Ook tijdens de gebruiksfase is het aannemelijk dat er een toename van verstoring door geluid is, door een toename van los- en laadacties. Effecten als gevolg van verstoring door geluid zijn niet uitgesloten, en worden in paragraaf 3.8 en 3.9 verder behandeld.

3.6.1.4 Verstoring door trilling

Er is sprake van trillingen als die door menselijke activiteiten worden veroorzaakt, zoals bij boren, heien of bij de inzet van mobiele werktuigen.

Vanwege de aard van de werkzaamheden is het aannemelijk dat er mobiele werktuigen ingezet worden die lokaal trillingen kunnen veroorzaken. Ook tijdens de gebruiksfase van het uitgebreide raccordement kan er een toename van trillingen optreden. Volgens het beheerplan zijn de Vogelrichtlijnsoorten van Natura 2000-gebied

Veluwe niet gevoelig voor verstoring door trillingen, hier zijn effecten dan ook uitgesloten. Effecten van trillingen zijn niet geheel uitgesloten op Habitatrichtlijnsoorten en worden in paragraaf 3.8 nader behandeld.

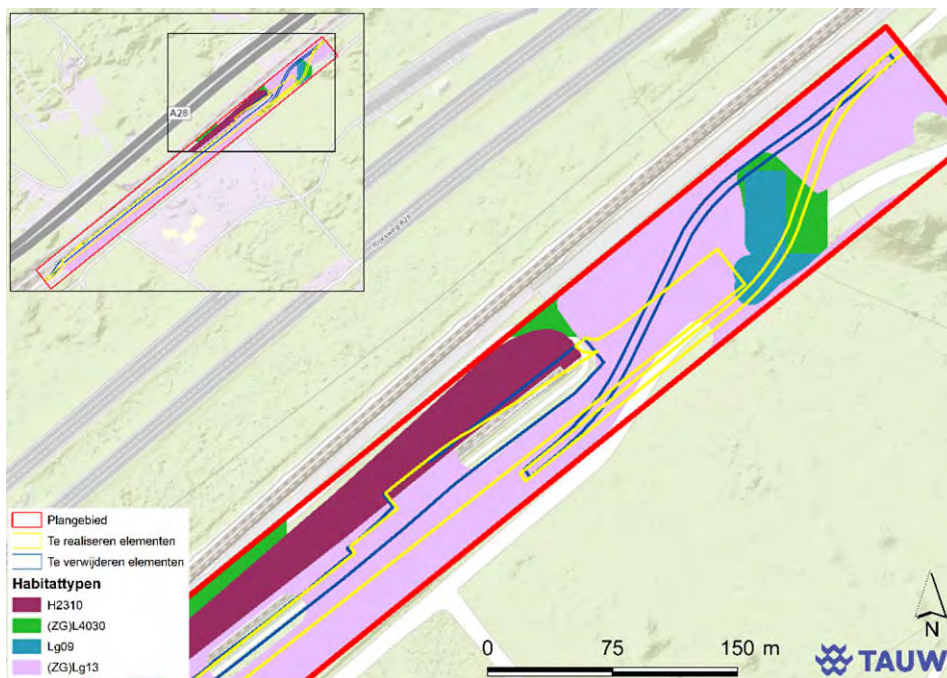
3.6.1.5 Optische verstoring

Menselijke aanwezigheid kan verstrend werken voor vogelsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren (Synbiosys, 2022).

Tijdens de aanlegfase zal er een toename van (menselijke) activiteit in het plangebied zijn, en ook in de gebruiksfase is het aannemelijk dat extra stallingsopties en bijbehorende menselijke aanwezigheid tot optische verstoring leidt. Effecten van optische verstoring zijn niet uitgesloten, en worden in paragraaf 3.8 en 3.9 verder beschouwd.

3.7 Habitattypen

Het oppervlakteverlies heeft mogelijk een effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Veluwe. Binnen het plangebied zijn meerdere habitattypen of leefgebieden gelegen, zie figuur 3.2.

Figuur 3.3 Habitattypen in het plangebied en de te verwijderen en realiseren spoorelementen

Enkel habitatype H2310 Stuifzandheiden met struikheide heeft een instandhoudingsdoelstelling: uitbreiding van oppervlakte en een behoud van kwaliteit. Door het additionele oppervlakteverlies verdwijnt er oppervlakte van de leefgebieden Lg09 en (ZG)Lg13. Deze leefgebieden hebben geen specifieke instandhoudingsdoelstellingen, maar fungeren wel als leefgebied voor soorten met een instandhoudingsdoelstelling. Het verlies van dit leefgebied wordt in de volgende paragrafen beschouwd. In het habitatype H2310 is er sprake van bestaande spoorelementen die verwijderd worden, en op dezelfde locatie worden ook nieuwe spoorelementen gerealiseerd.

Er is daarom geen sprake van oppervlakteverlies van H2310 Stuifzanden met struikhei. Significante negatieve effecten op het habitatype zijn dan ook uitgesloten.

3.8 Habitatrichtlijnsoorten

Uit bovenstaande paragrafen blijkt dat effecten van storingsfactoren niet altijd op voorhand zijn uitgesloten.

Het Natura 2000-gebied Veluwe is met 88.436 hectare (bron: natura2000.nl) zeer omvangrijk. Het is aannemelijk dat niet alle aangewezen Habitatrichtlijnsoorten overal in het Natura 2000-gebied voorkomen. In en nabij (binnen 500 meter) het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor gevlekte witsnuitlibel, vliegend hert, kamsalamander en meervleermuis.

Er is binnen 500 meter van het plangebied wél mogelijk geschikt bezet leefgebied voor de rivierdonderpad en de drijvende waterweegbree. Omdat er geen werkzaamheden in oppervlaktewateren wordt uitgevoerd, zijn effecten op drijvende waterweegbree en rivierdonderpad uitgesloten. Er is geen sprake van effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Habitatrichtlijnsoorten.

3.9 Vogelrichtlijnsoorten

Zoals hierboven beschreven is het Natura 2000-gebied Veluwe een zeer omvangrijk gebied en zullen niet alle aangewezen vogelrichtlijnsoorten overal voorkomen. De geschikte leefgebieden, en de mogelijke bezetting van deze leefgebieden door de aangewezen broedvogelsoorten zijn per soort opgenomen in bijlage 2. In Natura 2000-gebied Veluwe gelden alleen instandhoudingsdoelstellingen voor broedvogels.

Uit het veldbezoek bleek dat het plangebied en de omgeving ervan geen essentieel leefgebied is voor ijsvogel en zwarte specht. Voor de wespandief en tapuit is de locatie hooguit geschikt als foerageer- of rustgebied en ook voor de grauwe klauwier ontbreekt de benodigde begrazing. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van deze soorten als broedvogel als gevolg van de beoogde ontwikkeling zijn uitgesloten. Nachtzwaluw, draaihals, boomleeuwerik en roodborsttapuit maken wel (mogelijk) gebruik van het plangebied en worden daarom nader beschouwd. Er is sprake van een toename van verstoring in zowel de aanlegfase als de gebruiksfase, en ook tijdens het broedseizoen zal er sprake zijn van effecten. Omdat er voor deze soorten instandhoudingsdoelstellingen als broedvogel is vastgesteld, zijn effecten tijdens het broedseizoen mogelijk significant. Ook gaat er voor deze soorten leefgebied verloren.

Nachtzwaluw

Tijdens de veldbezoeken is de nachtzwaluw broedend aangetroffen in het plangebied. Uit onderzoek is gebleken dat het broedsucces van de nachtzwaluw afneemt door verstoring (Bijlsma, 2006). Zowel de verstoring tijdens de aanlegfase als tijdens de gebruiksfase kunnen dus een effect hebben op het broedsucces van de soort. Daarnaast gaat er maximaal 1 hectare aan geschikt leefgebied verloren. Significante effecten op de instandhoudingsdoelstelling van de nachtzwaluw zijn dan ook niet uitgesloten, en dienen in een Passende Beoordeling nader beschouwd te worden.

Draaihals

De populatiedoelstelling voor de draaihals in Natura 2000-gebied Veluwe is (her)vestiging. Hoewel er niet van alle jaren tellingen beschikbaar zijn, zijn er in 2019 42 broedparen geteld (Sovon, 2022). Hiermee lijkt het instandhoudingsdoelstelling gehaald te worden. In en rondom het plangebied zijn geen waarnemingen van de draaihals bekend in de NDFF, maar op basis van het veldbezoek blijkt dat de soort wel in of nabij het plangebied broedt. De exacte locatie is echter onbekend. Het waarschijnlijk sturende knelpunt voor de draaihals in het Natura 2000-gebied is in het beheerplan vastgesteld als een tekort aan een essentieel onderdeel van het dieet, namelijk mieren. De hoeveelheid mieren is de afgelopen decennia drastisch afgenomen, onder andere door een overmaat van stikstof (Provincie Gelderland, 2018). Het is onwaarschijnlijk dat de beoogde ontwikkeling een effect zal hebben op de beschikbaarheid van mieren. Volgens het beheerplan is er geen tekort aan broedgelegenheid. Omdat de beoogde ontwikkeling geen effect heeft op het sturende knelpunt voor de draaihals, de instandhoudingsdoelstelling gehaald wordt en de trend (zeer) positief is, zijn significante effecten op de draaihals uitgesloten.

Boomleeuwerik

De boomleeuwerik leeft net als de nachtzwaluw in de overgang van bos naar heide. Voldoende voedsel en rust zijn de belangrijkste factoren voor de soort. Ook is de soort tijdens de veldbezoeken in en nabij het plangebied waargenomen. Uit onderzoek is gebleken dat de boomleeuwerik gevoelig voor verstoring is, en dat het nestsucces van de soort in gebieden die opengesteld zijn voor publiek, en dus meer verstoring ondervinden, veel lager is dan in gebieden die afgesloten zijn voor publiek (Bijlsma, 2006). Omdat er sprake is van verlies van leefgebied, én er een toename van verstoring zal plaatsvinden, zijn significante effecten op boomleeuwerik niet uitgesloten. Effecten van de beoogde ontwikkeling op de boomleeuwerik dienen in een Passende Beoordeling nader beschouwd te worden.

Roodborsttapuit

De roodborsttapuit is een soort van open terrein als heide en heischraal grasland met voldoende insecten. De soort komt echter ook in cultuurland voor. Het plangebied en de omgeving zijn geschikt voor de roodborsttapuit. Er zijn recente gegevens bekend over de aantallen in Natura 2000-gebied Veluwe; het is onduidelijk of de instandhoudingsdoelstelling van 1.100 broedparen gehaald wordt. De trend in de laatste 12 jaar is stabiel (Sovon, 2022). Omdat er sprake is van verlies van leefgebied, en er een (tijdelijke) toename van verstoring zal plaatsvinden, zijn significante effecten op de roodborsttapuit niet uitgesloten. Effecten van de beoogde ontwikkeling op de roodborsttapuit dienen in een Passende Beoordeling nader beschouwd te worden.

3.10 Conclusie

Significante effecten op Natura 2000-gebied Veluwe als gevolg van het beoogde voornemen zijn niet uitgesloten. Er dient een Passende Beoordeling uitgevoerd te worden.

3.11 Cumulatie

Van de relevante effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling is beoordeeld of deze op zichzelf 'significant' zijn. Significante effecten (in de betekenis die de Wet natuurbescherming daaraan geeft) zijn zodanige effecten dat daardoor de instandhoudingsdoelstellingen niet meer of ten minste minder goed haalbaar worden. Volgens de Wet natuurbescherming (artikel 2.7, lid 2) moet voor plannen die 'afzonderlijk of in combinatie met andere plannen en projecten significante gevolgen' kunnen hebben een passende beoordeling worden gemaakt. Denkbaar is immers dat de effecten van een plan of project zelfstandig niet significant zijn, maar in cumulatie (dat wil zeggen in samenhang met de effecten van andere plannen of projecten beschouwd) wél. Volgens jurisprudentie hoeven bij een analyse van eventuele cumulatieve effecten alleen plannen en projecten te worden betrokken die al wel zijn goedgekeurd (vergund) maar nog niet (volledig) zijn uitgevoerd. Op één instandhoudingsdoel van Natura 2000-gebieden Veluwe zijn *significante* effecten uitgesloten, namelijk op draaihals. Er dient nu nog gekeken te worden of de effecten van de beoogde ontwikkeling in combinatie met overige vergunde ontwikkelingen mogelijk wél significant zijn.

Cumulatie met andere ontwikkelingen en projecten

Om te beoordelen of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten zijn via officiële bekendmakingen.nl reeds verleende vergunningen onderzocht.

Uit de reeds verleende vergunningen welke betrekking hebben op Natura 2000-gebied Veluwe blijkt dat er geen vergunningen zijn welke zijn verleend, maar nog niet uitgevoerd, waarbij sprake is van verstoring van soorten met een instandhoudingsdoel. Dit betekent voor draaihals dat er, ook in cumulatie, geen sprake is van significante effecten. Voor soorten waarvoor significant negatieve effecten als gevolg van de beoogde werkzaamheden aan het raccordement in 't Harde niet zijn uitgesloten, betekent dit dat er in ieder geval geen sprake is van cumulatieve effecten. In de Passende Beoordeling dient voor deze soorten echter nog steeds beoordeeld te worden of de beoogde ontwikkeling bij 't Harde op zichzelf tot significante effecten leidt.

4 Toetsing effecten Natuurnetwerk Nederland

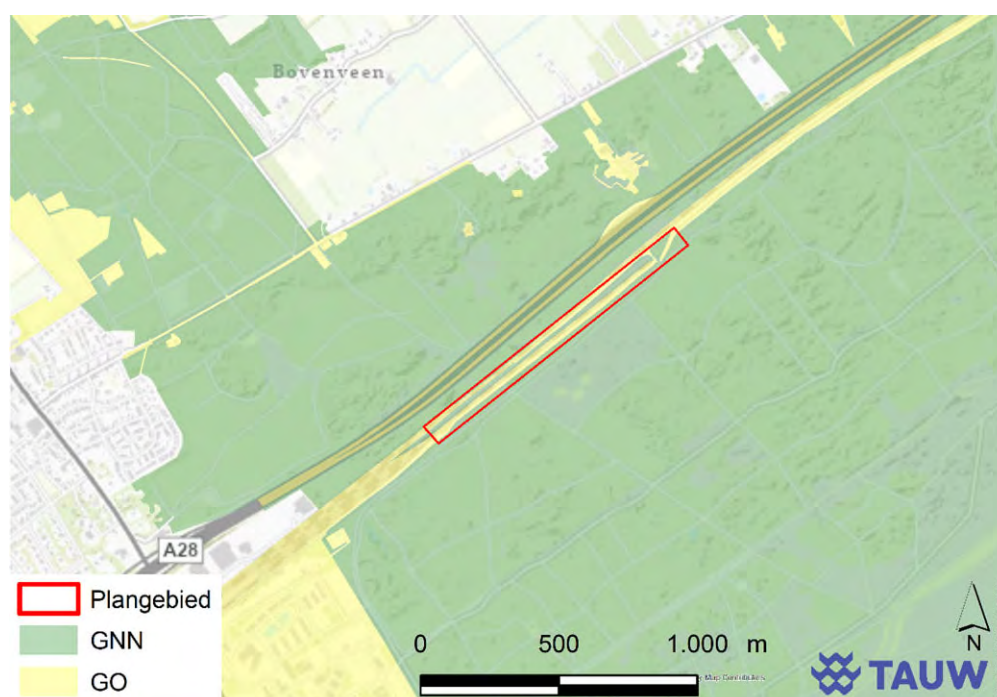
Dit hoofdstuk toetst de beoogde ontwikkeling aan provinciale planologische beschermingsregimes.

4.1 Toetsingskader

Het Natuurnetwerk Nederland (hierna: 'NNN', voorheen de Ecologische Hoofdstructuur/EHS) is een netwerk van natuurgebieden waarmee de biodiversiteit behouden en versterkt wordt. In het NNN geldt het 'nee, tenzij' -principe. Dit betekent dat wijzigingen van bestemmingsplannen, óf activiteiten die in strijd zijn met het vigerende bestemmingsplan, niet zijn toegestaan wanneer deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aantasten. De wezenlijke waarden omvatten actuele en potentiële waarden met betrekking tot areaal, kwaliteit, samenhang, natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, landschapsstructuren en de belevingswaarde (Ministerie van LNV *et al.*, 2007).

In de provincie Gelderland is het Natuurnetwerk Nederland uitgewerkt als Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO). Het plangebied maakt deel uit van het GNN en de GO (zie figuur 3.1). Het Gelders natuurnetwerk betreft een planologisch beschermingsregime. Om die reden zijn uitsluitend planologische wijzigingen relevant voor de effectbeoordeling. Omdat de beoogde ontwikkeling nog niet mogelijk is in het vigerende bestemmingsplan dient er een toetsing van de effecten op het GNN en de GO uitgevoerd te worden.

Het plangebied maakt deel uit van het GNN deelgebied 70 'Doornspijksche en Oldebroeksche Heide' (zie figuur 4.1).

Figuur 4.1 De ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone

4.2 Wettelijk kader

De geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (1 februari 2022) is de provinciale uitwerking van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en geeft uitvoering aan het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) is geborgd in de Omgevingsverordening Gelderland, afdeling 2.6. In de omgevingsverordening zijn verbodsbepalingen en regels opgenomen welke van toepassing zijn voor het GNN. Een nieuwe activiteit of ontwikkeling mag op gronden gelegen binnen het Gelders natuurnetwerk uitsluitend mogelijk gemaakt worden wanneer deze geen nadelige gevolgen heeft voor de kernkwaliteiten, het oppervlak of de samenhang van het Gelders Natuurnetwerk (art. 2.39). Voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone geldt dat nieuwe activiteiten of ontwikkelingen alleen toegestaan zijn als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt, en de samenhang niet verloren gaat (art. 2.52). Deze versterking dient geborgd te worden in het bestemmingsplan.

Er is geen sprake van nadelige gevolgen voor de oppervlakte van het GNN als die in overeenstemming met paragraaf 2.6.2 van de Omgevingsverordening worden gecompenseerd:

- Buiten het Gelders natuurnetwerk; of
- In het Gelders natuurnetwerk op gronden die op de ambitiekaart bij het Natuurbeheerplan zijn aangeduid met code N00.01

In aanvulling op art. 2.39 kan een bestemmingsplan een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toelaten als er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, en de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang beperkt en gecompenseerd worden.

4.3 Toetsing GNN

Omdat het plangebied binnen zowel het GNN als de GO gelegen is, zijn de te toetsen onderdelen als volgt:

GNN

- Is er sprake van groot openbaar belang?
- Ontbreken reële alternatieven?

Zijn er nadelige gevolgen voor:

- Het oppervlak
- De samenhang
- De kernkwaliteiten

Aanvullend voor de GO

- Worden de kernkwaliteiten versterkt?

4.3.1 Groot openbaar belang

De behoefte tot uitbreiding van het raccordement houdt verband met de beoogde aankoop van extra dieplaadwagons. Deze aanschaf wordt gedaan in verband met de DOKM15 maatregel, gericht op het versterken van het Strategisch Transport Defensie en verduurzaming van de strategische transporten door Europa. De huidige ter beschikking staande raccordementen hebben onvoldoende capaciteit om de aan te schaffen dieplaadwagons te kunnen stallen en rangeren en efficiënt treinen te beladen. Transport per spoor is efficiënter, duurzamer en sneller zodat deze bijdraagt aan de milieudoelstellingen, maar ook aan een snelle European Military Mobility waar Nederland een cruciale rol in speelt. Met extra wagons kunnen langere treinen (tot 750 meter) samengesteld worden.

4.3.2 Reële alternatieven

Het is niet mogelijk om de aanvullende stallingsplaatsen voor materieel dat bij naastgelegen oefenterrein nodig is ergens anders te realiseren. Op een andere locatie zouden er aanvullende vervoersbewegingen of infrastructuur nodig zijn om het materieel op de gewenste locatie te krijgen.

4.3.3 Oppervlakte

Door de voorgenen ontwikkeling gaat er zowel oppervlakte van het GNN als van de GO verloren. Het totale plangebied zoals weergegeven in figuur 4.1 betreft circa 9 hectare. Hierin zijn echter ook de bestaande spoorwegen en het raccordement meegenomen. Hoewel deze officieel als GNN en GO zijn aangewezen, functioneren ze duidelijk niet als zodanig. Daarnaast is het bestaande raccordement en spoor al planologisch vastgesteld, en daarmee geen onderdeel van deze toetsing. Er zal door de beoogde ontwikkeling circa 1 hectare additioneel GNN en/of GO verloren gaan, ten zuiden en oosten van het bestaande raccordement. De beoogde ontwikkeling heeft nadelige gevolgen voor de oppervlakte van het GNN en de GO.

4.3.4 Samenhang

Omdat er sprake is van oppervlakteverlies van het GNN en de GO is het mogelijk dat de samenhang van deze gebieden aangetast wordt. Hoewel het deelgebied van het GNN op de kaart als een groot, samenhangend gebied is weergegeven is er in en nabij het plangebied al sprake van een zeer verminderde samenhang. De spoorweg, het aanwezige raccordement en de A28 fungeren al als barrières tussen de gebieden. Daarnaast zijn er meerdere (wildkerende) hekken tussen deze infrastructuur elementen gelegen. Omdat het oppervlakteverlies van het GNN en de GO tussen of naast deze elementen en hekken plaatsheeft, zal het oppervlakteverlies er niet toe leiden dat migratiemogelijkheden (verder) aangetast worden. De beoogde ontwikkeling heeft dan ook geen nadelige gevolgen op de samenhang van het GNN of de GO.

4.3.5 Kernkwaliteiten

In de Omgevingsverordening worden de kernkwaliteiten van de natuur en het landschap van het GNN en de GO beschreven om te kunnen beoordelen in hoeverre een geplande ingreep de kernkwaliteiten aantast en om richting te geven aan mitigerende en compenserende maatregelen. Ten behoeve van de omgevingsverordening is de 'atlas Kernkwaliteiten GNN en GO' opgesteld waarin Gelderland is opgedeeld in verschillende deelgebieden. Het GNN en de GO in en rondom het plangebied valt onder het deelgebied 'Doornspijksche en Oldebroeksche Heide' (gebiedsnummer 70).

Kernkwaliteiten

De volgende kernkwaliteiten zijn aanwezig in het deelgebied 'Doornspijksche en Oldebroeksche Heide' (70):

- Onderdeel van grootschalig aaneengesloten gebied van droge, voedselarme bossen, zandverstuivingen en heide; hier vooral grootschalige heide met bos en kleine zandverstuivingen
- Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe
- Onderdeel van Natura 2000-gebied Veluwe met de bijbehorende habitats en soorten
- Toevoergebied van Hattemer Poort
- Groot wild: met name edelherten, wilde zwijnen
- Leefgebied das
- Cultuurhistorische waarden van onder meer grafheuvels, oude ontginningen en boerderijen
- Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- Ecosysteemdiensten: recreatie, rust, drinkwater, militair oefenterrein
- Houtproductie

Ontwikkelingsdoelen van het GNN:

- Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking A12, A50 en spoorlijn en N308 en N309 in het bijzonder naar de Randmeerkust en de Hattemer Poort
- Ontwikkeling oud bos en bosranden en overgangen naar heide en zandverstuivingen
- Ontwikkeling heidevelden, droog en vochtig met bijbehorende flora en vegetatie
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen
- Ontwikkeling houtproductie

Door de beoogde ontwikkeling is er sprake van oppervlakteverlies van het GNN en de GO en een verwachte toename van verstoring door geluid, trillingen en menselijke aanwezigheid. Hierdoor is ook een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden mogelijk.

Het gebied blijft, ondanks de voorgenomen uitbreiding van het raccordement, onderdeel van een grootschalig aaneengesloten gebied, het Nationaal Landschap Veluwe en Natura 2000-gebied Veluwe. De werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de beoogde ontwikkeling en de gebruiksfase zullen hier geen effect op hebben. Het plangebied is niet gelegen in of nabij de Hattemerpoort en de beoogde ontwikkeling zal hier dan ook geen effect op hebben.

Uit de veldbezoeken die in het kader van het nader onderzoek voor soortbescherming zijn gedaan, is gebleken dat het GNN in het plangebied (bezet) geschikt leefgebied is voor onder groot wild, das, reptielen en amfibieën. Door het oppervlakteverlies zal dit leefgebied verloren gaan. Uit eerder onderzoek¹ is gebleken dat het plangebied ten zuiden van het wildkerend raster gebruikt wordt door wild zwijn en edelhert, maar dat dit geen essentieel leefgebied is. Enig oppervlakteverlies of toename van (al aanwezige) verstoring zal dan ook geen nadelige gevolgen hebben voor de kernkwaliteit 'groot wild: met name edelherten, wilde zwijnen'.

Tijdens de veldbezoeken is in het plangebied een hol gevonden, waarvan niet uitgesloten kan worden dat het een dassenburcht betreft. Dit wordt in een nader onderzoek onderzocht. Ook zijn er indicaties dat het plangebied als foerageergebied gebruikt wordt. Mocht het daadwerkelijk een bezette dassenburcht zijn dan zal de beoogde ontwikkeling mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de kernkwaliteit 'leefgebied das'.

De kernkwaliteiten cultuurhistorische waarden en abiotiek worden niet aangetast door het beoogde voornemen. De kernkwaliteit ecosysteemdiensten wordt wel beïnvloed. Tijdens de aanlegfase zal er sprake zijn van een vermindering van rust, maar vanwege de aanwezigheid van het huidige raccordement, spoorlijnen en snelweg is er van rust zoals bedoeld in de kernkwaliteit op deze locatie geen sprake. Ook het onderdeel militair oefenterrein wordt door het oppervlakteverlies aangetast. Er is echter voldoende overig terrein aanwezig, waardoor er geen sprake is van nadelige gevolgen. Ook van de kernkwaliteit houtproductie is geen of weinig sprake in het plangebied. De beoogde ontwikkeling staat houtproductie op nabijgelegen gronden niet in de weg.

---

¹ Quickscan uitbreiding raccordement, 't Harde. TAUW. Kenmerk: R001-1283280JWJ-V02-efml-NL. d.d. 17 januari 2022

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk effect op twee van de ontwikkelingsdoelen van het GNN. Een van deze doelen is het verminderen van de barrièrewerking van de spoorlijn die door het GNN loopt. Door het uitbreiden van het raccordement zal de barrièrewerking niet toenemen. Er zijn immers al meerdere hekwerken aanwezig (waaronder die van het naastgelegen militair oefenterrein), en de barrière is ter plaatse van het plangebied op zijn breedst vanwege de aanwezigheid van het raccordement. Hoewel de breedte van het spoor door de beoogde ontwikkeling dus toeneemt, belemmert het voornemen niet de realisatie van de ontwikkelingsdoelen op andere locaties. Het tweede ontwikkelingsdoel waar het voornemen mogelijk een effect op heeft is het ontwikkelen van biotopen voor reptielen en amfibieën. Tijdens de veldbezoeken is de rugstreeppad aangetroffen en is het plangebied en de omgeving aangemerkt als geschikt leefgebied voor enkele reptielen. Hoe en of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op de rugstreeppad zal in het nader onderzoek worden uitgewerkt, evenals eventuele maatregelen die genomen dienen te worden om deze effecten te beperken. De voorgenomen ontwikkeling elimineert de mogelijkheid om in het plangebied biotopen te ontwikkelen voor reptielen en amfibieën, maar dit is op andere locaties van het deelgebied nog wel mogelijk. Deze overige locaties zijn waarschijnlijk meer geschikt, vanwege de al aanwezige verstoring in het plangebied. De beoogde ontwikkeling heeft daarom geen nadelige gevolgen voor de ontwikkelingsdoelen van dit deelgebied.

Ten slotte dient voor de delen van het plangebied die als GO aangewezen zijn sprake te zijn van een versterking van de kernkwaliteiten. Dit is in en nabij het plangebied niet het geval. Er dient echter sowieso gecompenseerd te worden voor het verlies van oppervlak, en het is mogelijk om tijdens deze compensatie een versterking van de kernkwaliteiten te bewerkstelligen. Dit dient volgens de eisen van compensatie van de provincie Gelderland te gebeuren.

4.3.6 Conclusie

Er is sprake van nadelige gevolgen op zowel het oppervlak als de kernkwaliteiten van het GNN en GO. Er is echter sprake van groot openbaar belang en een gebrek aan reële alternatieven. Omdat uit de nee, tenzij-toets blijkt dat nadelige gevolgen op de oppervlakte en kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone niet zijn uit te sluiten, is mitigatie en uiteindelijk eventueel ook compensatie noodzakelijk. Planologische verankering van fysieke natuurcompensatie vindt plaats in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan als waarin de wijziging van de bestemming wordt geregeld, die de aanleiding vormt voor de compensatie.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Aanleiding en doel

In opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor de uitbreiding van het raccordement bij 't Harde. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

5.2 Relevante natuurwet- en regelgeving

Voor de toetsing van het voornemen is de volgende natuurwet- en regelgeving van toepassing:

- Wet natuurbescherming – onderdelen:
  - Gebiedsbescherming - Natura 2000
- Provinciaal beschermde gebieden:
  - Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Eventuele effecten op door de Wet natuurbescherming beschermde soorten zijn separaat onderzocht en gerapporteerd.

Vanwege de ligging van het plangebied, en de voorgenomen activiteiten is het mogelijk dat er een toename van stikstofdepositie optreedt die mogelijk significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Veluwe heeft. De effecten van een toename van stikstofdepositie als gevolg van de beoogde ontwikkeling zijn in dit rapport niet beschouwd.

5.3 Conclusies toetsing

5.3.1 Natura 2000-gebieden

Significante gevolgen op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet met zekerheid worden uitgesloten. Een passende beoordeling is noodzakelijk om te bepalen of de mogelijke gevolgen significant zijn. Ook zal uit de passende beoordeling blijken of een Wnb vergunning noodzakelijk is.

5.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Als gevolg van de beoogde activiteit is sprake van negatieve gevolgen op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlak en samenhang van het GNN en de GO. De effecten dienen gemitigeerd en gecompenseerd te worden. Tevens dient een versterkingsplan van de wezenlijke kenmerken en waarden van het GO opgesteld te worden.

5.4 Consequenties planvorming en uitvoering

Pas na afronding van de soortgerichte onderzoeken kunnen de benodigde maatregelen en/of de noodzaak van het aanvragen van een ontheffing worden bepaald. De afhandeling van een ontvankelijke aanvraag van een ontheffing door het bevoegde gezag duurt circa 6 maanden. De maatregelen kunnen aanpassingen van de uitvoeringsplanning en -wijze omvatten, evenals het inpassen van natuurfuncties in het voornemen. Bij werkzaamheden in het broedseizoen bestaat de kans op vertraging vanwege de kans op verstoring van broedende vogels. In het kader van gebiedsbescherming dient zowel een Passende Beoordeling als een compensatieplan en versterkingsplan opgesteld te worden.

6 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Bijlsma, R.G., 2006. Effecten van menselijke verstoring op grondbroedende vogels van Planken Wambuis. De Levende Natuur 107: 191-198.

Ministerie van EZ, 2014. Natura 2000-gebied Veluwe. 11 juni 2014

Ministerie van EZ, 2016. Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Veluwe. 29 september 2016.

Ministerie van LNV, 2018. Ontwerp-wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden. 23 februari 2018

Nationale Databank Flora en Fauna, geraadpleegd op 3 augustus 2022.

Provincie Gelderland, 2018. Beheerplan Natura 2000 Veluwe (057). Vastgesteld door de Gedeputeerde Staten van Gelderland op 23 januari 2018.

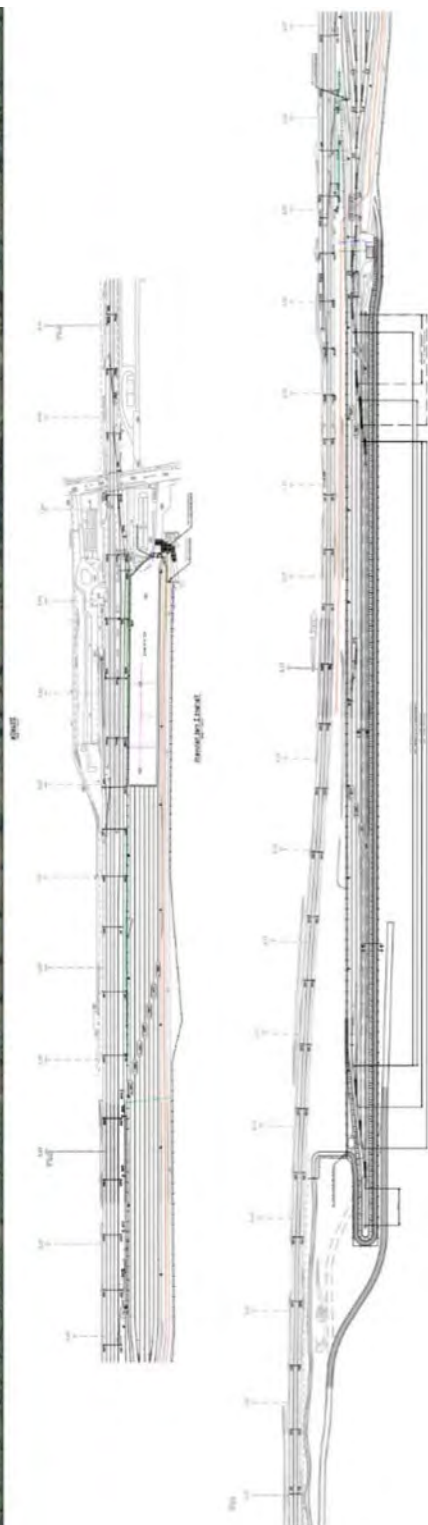
Synbiosys, 2022. Effectenindicator Natura 2000-gebieden.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.natura2000.nl

www.sovon.nl

Bijlage 1**Beoogde ontwikkeling**

Bijlage 2**Leefgebieden Vogelrichtlijnsoorten**

